192 www.otukendergisi.com otukendergisi otukendergisi otuken.dergisi Mayıs-Haziran 2021

ÖTÜKEN

TÜRKÇÜ-TURANCI YAYIN

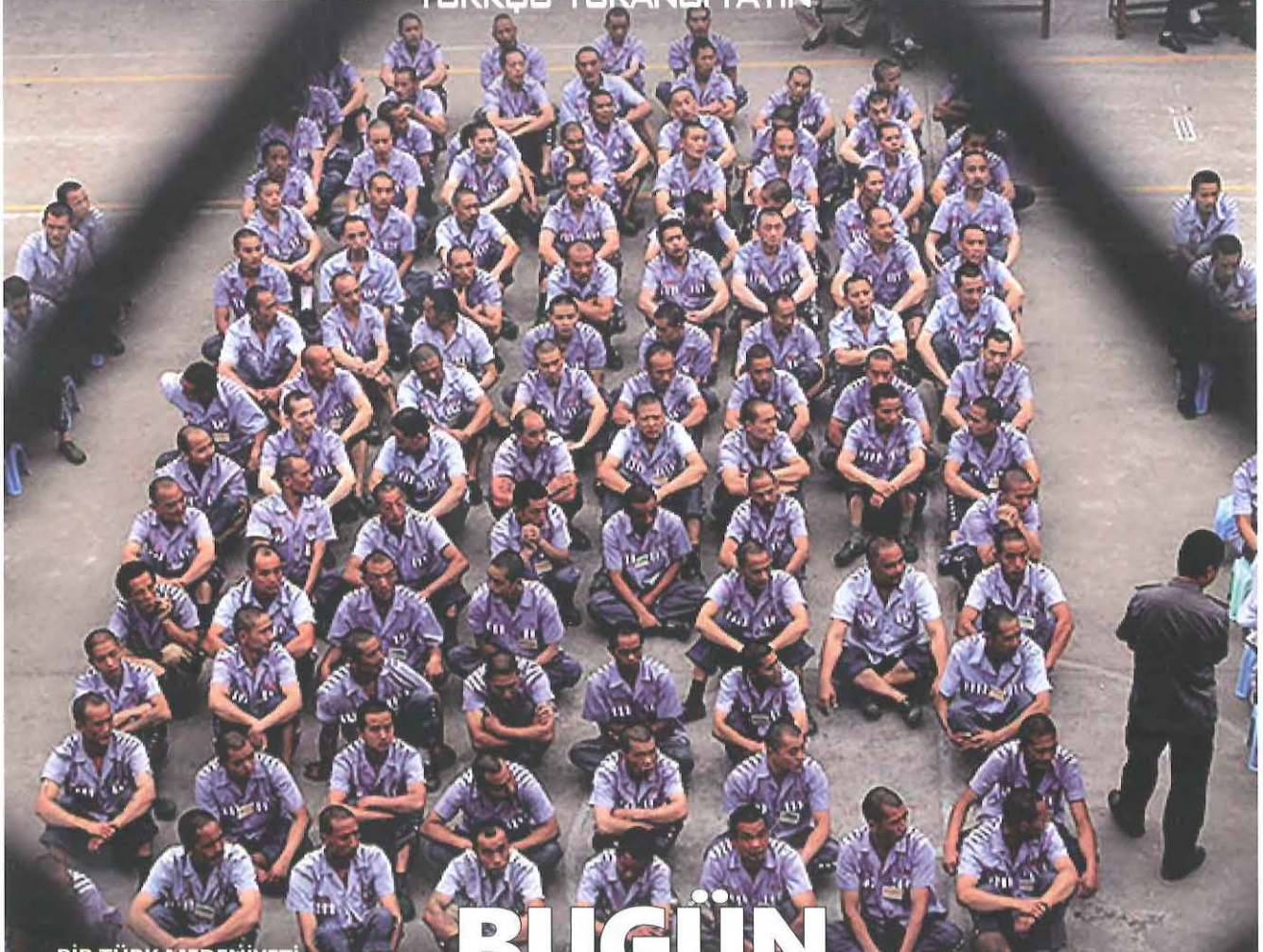

BUGÜN DOĞU TÜRKİSTAN ÇANAKKALE'DİR!

BİR TÜRK MEDENİYETİ UYGURLAR VE DOĞU TÜRKİSTAN

UYGUR AYDINI ABDUVELİ GULİ

DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ ÇİN ZULMÜ SÜRÜYOR!

UYGUR TÜRKLERİ SORUYOR: AİLEM NEREDE?

ÇİN'İN BORÇ TUZAĞINA DÜŞMEYELİM
SÖYLEŞİ

ÇİN TEHDİDİ DOĞU TÜRKİSTAN'LA SINIRLI DEĞİL
SÖYLEŞİ

UYGUR ÖZEL MAHKEMESİ

192 www.otukendergisi.com otukendergisi otukendergisi otuken.dergisi Mayıs-Haziran 2021

ÖTÜKEN

TÜRKÇÜ-TURANCI YAYIN

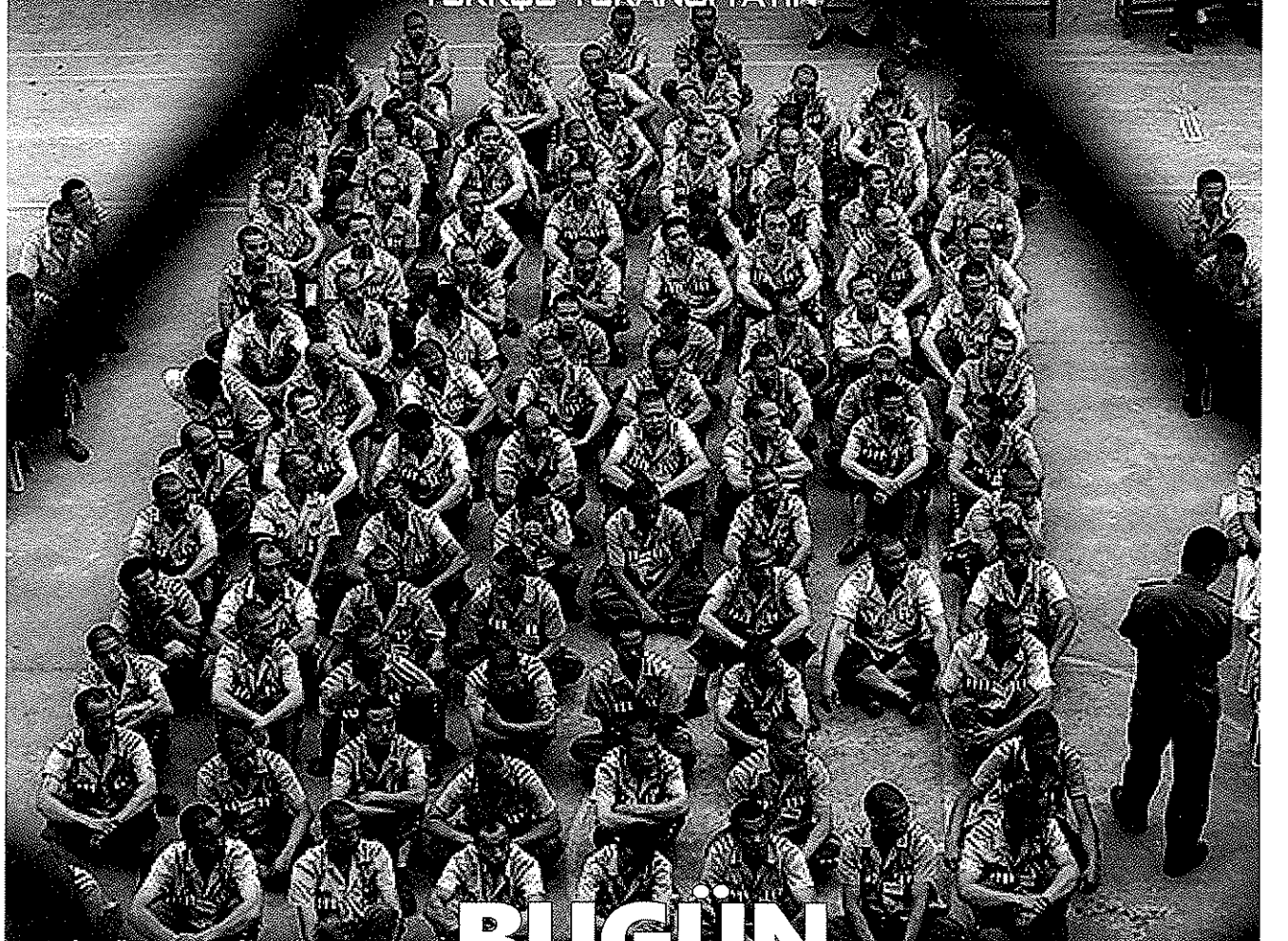

BUGÜN DOĞU TÜRKİSTAN ÇANAKKALE'DİR!

BİR TÜRK MEDENİYETİ UYGURLAR VE DOĞU TÜRKİSTAN

UYGUR AYDINI ABDUVELİ GULİ

DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ ÇİN ZULMÜ SÜRÜYOR!

UYGUR TÜRKLERİ SORUYOR: AİLEM NEREDE?

ÇİN'İN BORÇ TUZAĞINA DÜŞMEYELİM

SÖYLEŞİ

ÇİN TEHDİDİ DOĞU TÜRKİSTAN'LA SINIRLI DEĞİL

SÖYLEŞİ

UYGUR ÖZEL MAHKEMESİ

ÖTÜKEN
TÜRKÇÜ-TURANCI YAYIN

Sayı: 3 (192) | Mayıs-Haziran 2021

ISSN: 2757-6337
2 ayda bir yayımlanır.

İmtiyaz Sahibi
Berkant Parlak

Yazı İşleri Müdürü
Şerif Özdemir

Yayın Kurulu
Öznur İlhan
Oğuzhan Başaran
Mahir Kaplan

Dizgi
Alka Yayınevi

Adres
Cumhuriyet Mah. Nemlioğlu Cemal Sok.
Yoloğlu İş Hanı Nu: 5 Kat: 2
Ortahisar/Trabzon

Baskı
Bizim Büro Basımevi
Sanayi 1. Cad. Sedef Sok.
Nu: 6/1 İskitler/Ankara

İletişim
bilgi@otukendergisi.com

Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Temsilcilikler

Turan Ergün Tekeli	Ankara	05076821672
Ferhat Koç	Antalya	05438930633
Fatih Önder	Bartın	05383629927
Ali Mert Mamuk	Bolu	05459038565
Atakan Çarıkçı	Bursa	05346094314
Kerem Yazıcı	Çanakkale	05350301158
Mert Can Teker	Denizli	05312041632
Alperen Ayaş	Gaziantep	05541334557
Mahir Kaplan	Gümüşhane	05455842027
Hasan Sarcan	Hatay	05445259544
Burakcan Kızılkaya	Iğdır	05317030076
Ramazan Erva Çetin	Isparta	05075972696
Taha Numan Tekin	İstanbul	05343187419
Arda Han Ertan	İzmir	05078252606
Sercan Kambur	Kastamonu	05058048681
Türkay Sancı	Kayseri	05331458622
Kurtuluş Türk	Kırşehir	05061211456
Alaattin Kürşat Derebaş	Kocaeli	05396520416
Enes Çevik	Malatya	05071999145
Metin Mammadov	Mersin	05316213012
Hakan Zafer Parer	Sakarya	05073139922
Mücahit Mert Çakır	Samsun	05419630355
Atakan Bekiroğlu	Trabzon	05340602172
Erkan Kelebek	Zonguldak	05432152339

Yurt Dışı

Ahmet Kanmaz	Almanya	+4915237325105
Ferit Çekici	Avusturya	+436607002733
Hakan Çetin	Fransa	+33 7 50 28 79 25

Ben, sen, o yok;
biz varız!

İçindekiler

4 800 Kazak Türk'ü
Hüseyin Nihal Atsız

5 Bir Türk Medeniyeti Uygurlar ve Doğu Türkistan
Beyza Namdar

8 **Doç. Dr. Erkin Emet:** Çin Tehdidi Doğu Türkistan'la Sınırlı Değil

SÖYLEŞİ

14 Uygur Aydını Abduveli Guli
İklil Kurban

17 **Doç. Dr. Ömer Kul:** Çin'in Borç Tuzağına Düşmeyelim

SÖYLEŞİ

22 Doğu Türkistan'da Zulüm Devam Ediyor
Derleyen: Mahir Kaplan

24 Sizin Hiç Vicdanınız Yok mu?
Öznur İlhan

26 Afganistan'da Türk Varlığı
Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ

31 Türkçülükte Dikkat Edilmesi Gerekenler-2
Şerif Özdemir

34 Gagauzlar ve Devletleşme
Dr. Güllü Karanfil

38 Batı Türkmeneli Suriye Türkleri
Hasan Sarcan

41 İdil-Ural Türkleri
Roza Kurban

49 Başkurt Folklorunda ve Eserlerinde Kurt Kahramanı
Doç. Dr. Gülnur Nebiullina

51 **Erşat Salihi:** İTC Bizim Millî Cephemizdir — SÖYLEŞİ

53 Türk Devletlerininin Birliğindeki Diplomasi Meseleleri
Ergün Mamedov

62 **Shamil Amangildin:** Ruslar Başkurt Kimliğini Yok Etmek İstiyor — SÖYLEŞİ

65 Türk Yurdu Tataristan
Nail Nabiulla

67 Türk Dünyasının Kardeş Kavgaları
Yusufhan Güzelsoy

70 Sosyal Kimlik ve Spor
Dr. Hikmet Turkay

72 İhtiyacın Şekillendirdiği Eşitsizlik ve Kızıl Elma İbremiz
Ali Konci

75 Türklere Teşekkür Borçluyuz
Saliha Mücahit

80 Türkiye'de Mongolistik
Mehmet Levent Kaya

86 Pamir Kırgız Türklerinde Materyallerin Serüveni
Suat Uğurel - Ahmet (Kutan) Uğurel

88 Macar Halk Sanatında Türk Etkisi
Dr. Julia Bartha

94 Şiirler

99 Kitap Tanıtım ve İncelemeleri

İlk Söz

Türkçülerin en uzun soluklu yayını Ötüken, 192. sayısıyla yeniden okurlarının karşısında.

Bitmez, tükenmez Türklük ateşinin bir kıvılcımla yakılıp bugünlere taşındığı önemli bir ocak olan Ötüken; dün olduğu gibi bugün de gerçeğin savunucusu olma adına yalanlarla, alçaklıklarla çarpışmaya devam ediyor.

Türk Dünyası'nın sesi olma ülküsünden bir an sapmayan Ötüken; dün Nurculuk, Kürtçülük, Sosyalizm, Komünizm gibi tehlikelerle nasıl savaşmışsa... Bunlarla birlikte henüz üzerinden birkaç yıl geçmemiş olmasına rağmen Avrupa Birlikçilikle, ABD'cilikle mücadele etmişse... Bugün de birilerinin tezgâhladığı "Avrasyacılıkla" aynı şekilde mücade etmektedir ve edecektir de!

Çin'i kâbesi yapanların, Rusya'ya tapanların, İran'ı ilâh edinenlerin bilmesi gerekir ki karşılarında millî kuvvetle kuşanmış; hiçbir siyasî partinin, sermaye gücünün, suç örgütünün tekelinde olmayan; bağımsız, şerefli, ilkeli Türkçüler ve o Türkçülerin en güçlü kalesi Ötüken vardır! Ne onların "Çin'de zulüm yok, bu bir ABD yalanı" şeklindeki uydurmalarına kanacağız ne de Türk devletini tahakküm altına sokmalarına karşı susacağız!

Bu sayımızda Doğu Türkistan'daki meselelere değinip kapağımıza taşıdığımız gibi Türk Dünyası için önemli meseleleri de ele aldık.

Sevgili okurlar, Ötüken'in gücü sizlersiniz... Bu gücü daha kuvvetli hâle getirebilmek adına dergimizi okuduğunuz gibi çevrenize de okutunuz. Okutarak Ötüken'in gerçeği haykıran sesini milletimizin fertlerine duyuralım.

Saygılarımla...

Berkant Parlak

ÇİN'İN BORÇ TUZAĞINA DÜŞMEYELİM

Esir Türk yurtlarından Doğu Türkistan'ın güncel durumu ve Çin hükümetine karşı direnmeye çalışan diğer Türk yurtlarının durumu hakkında Doç. Dr. Ömer Kul ile söyleşi yaptık. Esir Türk yurtları için mücadele verilirken Çin'in uyguladığı borç diplomasisi tuzağına dikkat edilmesi gerektiğini ve dikkat edilmemesi durumunda esir Türk yurtlarının sayısının artabileceğini konuştuk. Esir Türk yurtlarının yeniden bağımsızlıklarına kavuşması dileğiyle iyi okumalar.

SÖYLEŞİ: MAHİR KAPLAN

Doğu Türkistan'da yaşanılanların tam anlamıyla yansıtıldığını düşünüyor musunuz?

Maalesef düşünmüyorum. Doğu Türkistan'da yaşananların dünya kamuoyu tarafından bilinen kısmı buzdağının görünen kısmı bile değildir. Sebebi ise Çin yönetiminin Doğu Türkistan'ı dünyadan tecrit etmesi, Doğu Türkistan'ın dünya ile iletişimini kesmiş olması, katı sansür uygulaması, haberleşme araçlarına müsaade etmemesi, haberleşmenin her alanını sıkı kontrole tabi tutması, sosyal medya kullanımının yasak olması (Whatsapp, Youtube... gibi programlar) gibi sebepler dolayısıyla bölgede ne olup bittiğini öğrenmek çok zor. Teknolojik imkânlardan istifade ile sözde eğitim özde "soykırım kampları"nın yerlerinin belirlenmesi, kamplardan bir şekilde kurtulabilenlerin şahitlikleri yanında Çin'in propaganda amaçlı yayınlarından öğrenilenler Doğu Türkistan'da insanlık tarihinde misli görülmemiş bir zulmün devlet eliyle ve bütün acımasızlığı ile devam ettirildiğini gözler önüne sermektedir. BM'nin bile "bölgenin bağımsız gözlemcilere açılmalı" kararına rağmen Çin'in bu konuda araştırmaya izin vermemesi veya kendi propagandasını yapmayacağını düşündüğü kişi veya heyetleri bölgeye davet etmemesi durumun vahametini göstermesi adına yeterli bir ipucu verecektir.

Doğu Türkistan'daki son durum hakkında bilgi verir misiniz?

Doğu Türkistan'ın son durumu içler acısı diyebiliriz. Şöyle ki 2016 sonrası kurulan asimile ve Çin Komünist Partisi'ne sadakat kampları soykırım boyutuna ulaşmış ve maalesef hâlen varlığını devam ettirmekte. Anlaşılan Doğu Türkistan'daki nüfusun tamamını bu kamplar üzerinden tamamen asimile etmek üzerine kurulu bir sistem oluşturmak istenmektedir. Ayrıca toplumu liderlik edebilecek aksakalların kamplara alınıp seslerinin kesilmesi, bazılarının uzun yıllar hapse mahkûm edilmesi, bazılarının kamplarda hayatını kaybetmesi gibi durumlar bir toplumu tamamen Çinlileştirmeye veya en hafif ifadesiyle millî ve dini kimliğinden uzaklaştırmaya yönelik bir amaca matuf uygulamaları bize göstermektedir. Bunun dışında gündelik hayat 24 saat bilafasıla yüz tanıma sistemli kameralarla gözetlenmekte-

dir. Bununla da yetinmeyen Komünist yönetim aynen kamplara benzeyen ve adına "melek evleri" dedikleri kreşlerde 3 ila 13 yaş arasındaki çocukları tam bir Çinli olarak yetiştirmek için toplamakta, ailelerinden uzaklaştırmakta, dini ve millî değerlerini unutturmaya yönelik beyin yıkama eğitim müfredatları uygulamaktadır. Dahası adına "kardeş aile projesi" dedikleri bir uygulama ile Çinli görevliler Doğu Türkistanlıların hanelerine yatılı gitmekte ve bu suretle haneler içeriden de takip edilmektedir. Doğu Türkistanlı genç kızların Çinli erkeklerle evlenmesi teşvik edilmekte, evlenmemekte diretenler ayrılıkçı veya aşırılıkçı olarak lanse edilmektedir ki bu durumda hanelere yerleşen kişilerin hane halkı hakkında hazırlayacakları raporun onların akıbetlerine tesir etmesinin Doğu Türkistan toplumunda bir travmaya neden olduğu söylenebilir. Kamplara toplanan gençler ise kampların yakınlarındaki fabrikalarda veya Çin'in iç bölgelerine götürülerek ucuz hatta modern köle işçi olarak çalıştırılmaktadır. Son dönemlerde "hayırlı olsun, hayırlı akşamlar, selamun aleykum..." gibi kelime ve cümlelerin kurulması bile bölgede yasaklanmış olup her yönüyle kuşatılmış ama sesini dış dünyaya duyuramayan bir millet, devlet eliyle uygulanan terör ile yok olma tehlikesi yaşamaktadır. Bütün bunlar 1948 yılında BM tarafından kabul edilen "soykırım suçu" maddesi içerisinde yer alan her cürümün Çin Komünist Partisi eliyle acımasızca uygulandığını ortaya koymaktadır. Ramazan ayındaki yasakları saymıyorum bile.

Çin, Doğu Türkistan'da hangi asimilasyon politikalarını uygulamıştır?

Çin Komünist Partisi ve onun adına "Halk Kurtuluş Ordusu" birlikleri tarafından 1949'da Doğu Türkistan işgal edildikten sonra ilk olarak bölgenin demografik yapısını değiştirmek üzere aşırı Çinli göçmen bölgeye sevk edilmeye başlandı ve günümüzde bölge nüfusu yani demografik yapı Çinliler lehine değiştirilmiş oldu. Bu yönde hâlâ daha bölgeye Çinli göçmenler hem de teşvikler verilerek sevk edilmektedir. Bu durumu demografik asimilasyon olarak değerlendirebiliriz. İkinci olarak dil üzerinden bir asimilasyon politikası uygulayarak artık günümüzde bölgede yaşamakta olan Türklerin Çince müfredat ile eğitim almalarını mecburi hâle getirerek "ana dil asimilasyonu" gerçekleştirdi. Bununla da yetinmeyen Çin Komünist idaresi dini ve ırkı aşağılama siyaseti güderek bu konularda da bir asimilasyon siyaseti uyguladı. Camileri yıkması veya bir kısmını eğlence mekânlarına çevirmesinin yanında dini ve millî isimlerin kullanılmasını yasaklaması (Ayşe, Muhammed, Kürşat gibi) yukarıda da ifade ettiğimiz şekilde "hayırlı işler, hayırlı akşamlar, selamun aleykum" gibi dini terimlerin kullanılmasının yasaklanması, camilere turnikelerden geçerek girilmesi ve kayıtlı olduğunuz camiden başka camiye gitmenin yasaklanması dini aşağılamaya ve asimilasyona örnek olarak verilebilir. Kabristanlarda Uygurca yazıların ve mezarlıkların ortadan kaldırılmasını da kültürel asimilasyona örnek olarak vermek mümkündür. Toplum hayatından millî ve manevi değerlerin silinmesini de asimilasyon

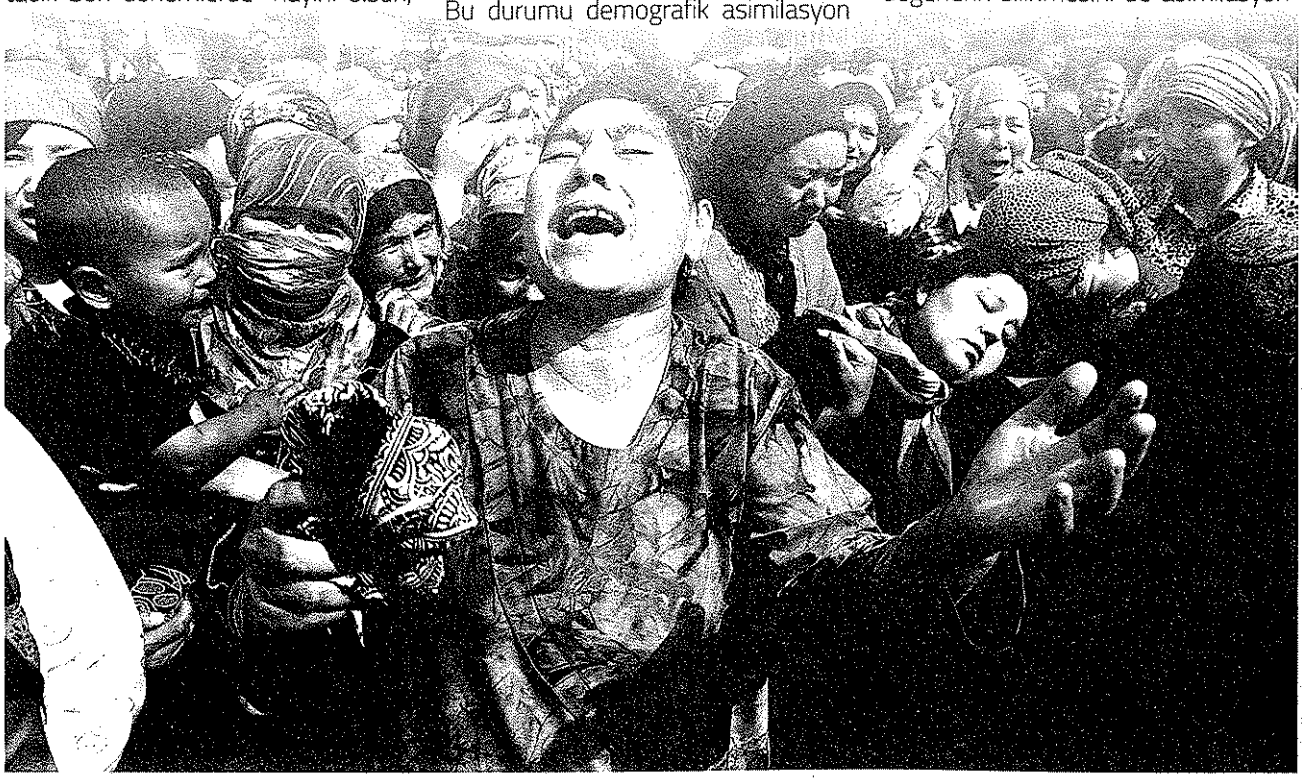

siyasetlerine örnek olarak verebiliriz. Doğu Türkistan'ın Lop-nor bölgesinde yapılan atom denemeleri de ekolojik yıkım veya asimilasyon olarak değerlendirilebilir. Bütün yönleriyle değerlendirildiğinde Çin Komünist idaresinin Doğu Türkistan'da hayatın tüm alanlarında bir asimilasyon siyaseti uyguladığı söylenebilir.

Çin'in yürüttüğü borç diplomasisi nedir?

Dünyadaki en fakir 36 ülkenin 31'i Çin'e borçlu vaziyette veya dünyanın ekonomisi en kötü sekiz ülkesinden ikisi olan Kırgızistan ve Tacikistan da Çin'e ciddi borçları olan ülkeler arasında. Srilanka Devleti'nin Çin'den aldığı kredi borçlarını geriye ödeyememesi sebebiyle en büyük limanı olan Hambantota'yı 99 yıllığına etrafındaki 15 dönüm araziyle birlikte kullanım hakkı kazanmasının yanı sıra Afrika'da ekonomik durumları iyi olmayan ülkelere Çin'in verdiği kredileri, Pakistan, Cibuti, Bangladeş gibi ülkelerde yaptığı gibi özkaynakların veya stratejik yerlerin kullanım hakkının borçlarına karşılık Çin'e devredilmesi yönündeki uygulamaları Çin'in borç diplomasi veya borç tuzağı üzerinden çıkar elde etme siyasetini göstermektedir. Yani Çin devleti öncelikle ilişkilerini geliştirmek istediği ülkelerin yeraltı ve yerüstü zenginliklerine amiyane tabirle çökebilmek için o ülkeleri borç batağına sürüklemekte, borcunu ödeyemeyenlerin ise stratejik değerlerini kullanma hakkı kazanmaktadır. Bu ise Çin'in "borç tuzağı diplomasisi" olarak değerlendirilmektedir.

Büyüyen Çin ekonomisinin Türkistan coğrafyasına etkileri nasıl oldu ve ilerleyen süreçte bu coğrafyayı bekleyen etkileri nelerdir?

Büyüyen Çin ekonomisi Türkistan coğrafyasında tek taraflı bir yayılma imkânı buldu. Zaten ekonomik anlamda Çin ile rekabet edemeyen bölge ülkeleri Çin'in ürettiği ucuz ürünlerin birer pazarı hâline gelirken eldeki değerli madenlerini Çin'e satmak zorunda kaldı. Bununla da kalmayan Çin yayılmacılığı zikredilen bölge ülkelerine aşırı işçi gönderme ve buralarda başta tarım arazileri olmak üzere arazi kiralama ve tarımla uğraşma yanında bölge ülkelerinde açtıkları veya satın aldıkları fabrikalarda Çinli işçi çalıştırarak bölge ülkelerinde işsizliğin artmasına yol açtı. Bölge ülkelerinin Çin ile yakın ilişkiler kurması ve proje bazlı Çin'in borç tuzağına düşmeleri zaman içerisinde Çin yayılmacılığına ses çıkaramayacak duruma düşmelerine veya Doğu Türkistan gibi soykırım uygulamalarına ses çıkartmayacakları bir pozisyona düşmelerine neden oldu. Zikredilen bölge ülkelerinde vatandaşlık alan veya evlenip çocuk sahibi olanlara Çin devletinin verdiği teşvikler zaman içerisinde bölge ülkelerin demografik olarak da bir Çinli göçmen tehlikesiyle karşı karşıya kalacağını göstermektedir. Çinlilerin yaşadıkları ülkelerde her birinin istihbarat elemanı gibi çalışmaları veya basın yayın faaliyetleri ile manipülatif hareketlere girişmeleri, gelecekte güvenlik sorunlarını da ortaya çıkaracak boyuta gelmiştir.

Çin ekonomisi karşısında Türkiye'yi bekleyen tehlikeler nelerdir ve Türkiye hangi önlemleri almalıdır?

Türkistan coğrafyasında yaşananların bir benzerinin de ülkemizde yaşanması ihtimal dâhilindedir. Bu bağlamda Çin'in yayılmacı siyasetine, Çinli işçi çalıştırma stratejisine veya daha genel ifadesiyle Çin ile ekonomik ilişkilerde dikkatli davranılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Son 20 yıllık süreçte her yıl ortalama 20 milyar dolar açık verdiğimiz Çin ithalat-ihracat dengesinin tersine çevrilmesi veya açık makasın kısa vadede kapatılması mümkün gözükmemektedir. Bu bağlamda başta Kuşak Yol inisiyatifi olmak üzere günün sonunda sadece Çin'in karlı çıktığı projelere ihtiyatlı yaklaşılmalıdır. Bilhassa Çin'in ülkemizde aldığı fabrikalarda çalıştırdığı işçiler dikkatle takip edilmeli, işçilerimizi çıkarıp Çinli işçi yerleştirilmeleri kanunen sınırlandırılmalıdır. Bununla birlikte Çin'in ülkemizde aldığı projelerde diğer birçok ülkede yaptığı gibi kendi imalatını kullanma ve kendi işçisini çalıştırma stratejisine set çekilmeli, bu yönde bir projeye Çin dahil edilmemeli veya projeyi alacaksa da şartlar etraflıca konuşulmalıdır. Bağımsız Türkistan devletlerinde olduğu gibi Çinli işçi problemi hem güvenlik hem de ülkemizdeki işsizliği artırması gibi sebepler yüzünden kısıtlamalara tabi tutulmalıdır. Ayrıca yerli ve millî üretimi destekleyecek veya Çin'le rekabet edemeyecek alanlarda korumak gayesiyle, aynen Latin Amerika ülkelerinden Brezilya, Meksika veya Arjantin'de olduğu gibi, Çin mamullerine kotalar konulmalıdır. Çin sosyal medyasında da yer alan önümüzdeki 10 yılda Türkiye'de 10 milyon Çinli stratejisine karşı uyanık olunmalı, vatandaşlık hakları yeniden gözden geçirilerek daha uygulanabilir ama her millete risk oluşturmayacak şekilde kotalar getirilmelidir. Bütün bunlar yapılmadığı takdirde Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda bir Pakistan, İran, Kırgızistan, Tacikistan, Srilanka, Cibuti veya Kenya olma ihtimali hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir.

Çin'in borç tuzağına rağmen devlete ait bankaların Çin'den kredi temin ettiğini biliyoruz. Bu bankaları ne gibi sonuçlar bekliyor?

Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi'nin Türkiye ziyaretinden sonra bir devlet bankamızın Çin'den kredi aldığı basına yansıdı. Biz de takip ettik. Çin'in yukarıda da ifade ettiğimiz üzere borç tuzağı stratejisini düşününce tedirgin olmamak mümkün değil, lakin bu durumda kredi alan bankamızın durumu, krediyi geriye ödeyip-ödeyemeyeceğini veya öderken sıkıntı çekip-çekmeyeceğini bilmiyorum. Bu durumda umarım bir olumsuzlukla karşılaşmadan Çin'in diğer stratejilerine mahal vermeyecek şekilde geri ödemelerde sıkıntı yaşamayız. Şayet böyle bir durumla karşılaşmazsak ve alınan kredi şartları alternatifler arasında daha makul ise kredi kullanımında sakıncalı bir durum olmayacaktır. Bu durumları bize zaman gösterecektir. Şimdilik "keşke Çin ile böyle bir ilişkiye girilmeseydi" diyebilirim ve ümid ederim ki sıkıntılı bir süreçle karşılaşmayız.

Çin ve Rusya gibi devletler tarafından Türk toprakları işgal ediliyor. İşgallere karşı ne tür önlemler alınmalıdır?

Maalesef Türk yurtları son üç asırdır dünyanın hegemon güçleri tarafından sömürülmektedir. Bilhassa Türkistan coğrafyası Rus ve Çin esareti altında uzun yıllar sömürüldü, Doğu Türkistan ise sömürülmeye devam ediyor. Rus ve Çin siyaseti Türkistan coğrafyasını sadece sömürmekle kalmadı; halkın diline, dinine, canına, malına, namusuna da el uzattı, zulmün her çeşidini yapmaktan bir adım geri atmadı. Rus boyunduruğundan 1991 sonrası dönemde kurtulan Batı Türkistan coğrafyasındaki Bağımsız Türk devletleri ise bağımsızlıklarına rağmen yine Rus ve Çin boyunduruğunda varlık mücadelesi vermeye devam ediyor. Her ne kadar 1991 sonrası Sovyet Rusya; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan'dan şeklen çekilmiş olsa da hala daha bu bölgeleri arka bahçesi olarak görmektedir. Ekonomik anlamda gelişimlerini tam olarak sağlayamamış bağımsız Türk devletleri ise varlıklarını sürdürebilmek için bir tarafta Rusya ve diğer tarafta Çin'in yayılmacı siyasetlerine karşı diğer dünya devletlerini de işin içerisine sokarak bir nevi denge siyaseti gütmeye çalışmaktalar. Bu minvalde güçlü bir Türkiye'nin bölge devletlerinin bağımsızlıklarını koruma, geliştirme ve dünya ile entegre olmalarında büyük faydası görülecektir. Bu

anlamda zikredilen devletlerin dünyaya entegre olabilmeleri ekonomik bağımsızlıklarını da kazanmalarına bağlı görünmektedir. Dünyanın petrol ve doğalgaz rezervleri başta olmak üzere değerli yeraltı ve yer üstü kaynaklarına sahip bölge devletleriyle, başta ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi, onları Rusya ve Çin'e bağımlı olmaktan kurtarabilir. Bu anlamda Rus ve Çin yayılmacılığına karşı bölge devletlerinin enerji ve ham maddelerini dünya pazarlarına ulaştırabilmek için alternatif enerji koridorları oluşturulmasına özel önem verilmeli. Bunun yanında kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve bölge devletleriyle başta Türkiye olmak üzere batılı devletlerin entegre olabilmeleri bakımından ikili ve çoklu ilişkiler geliştirilmesine özel önem verilmeli. Bölge halklarının Çin ve Rusya'da okumalarına alternatif olarak başta ülkemizde eğitim görmeleri yanında müteşebbislerimizin bölge devletlerine yatırım yapmalarının önündeki engeller de ivedilikle giderilmelidir. Meseleye bütüncül bir bakış açısı ile yaklaşılmadığı takdirde bölgede Rusya ve Çin'in coğrafi yakınlık dolayısıyla da önde oldukları pozisyonları devam edecek gibi görünmektedir. Olumsuzlukların giderilmesi adına Türk Konseyi teşkilatının biraz daha ivedi bir şekilde işin içerisinde olarak Bağımsız Türk devletlerinin birbirlerine destek olabilecekleri yapısal bir dönüşüm içerisine girmeleri ortak bir gelecek adına önem arz etmektedir. Burada kilit rol oynayacak kurumlardan bir diğeri ise üniversiteler olacaktır. Üniversitelerden güzel gelişmelerin yaşandığı son dönemlerde ortak hareket noktasında yeni hamleler beklediğimi ifade etmeliyim. Olumsuzluklar zor olsa da imkânsız olmadığından, şayet çok çalışır, insanlık adına bir şeyler yapma hayalimizi canlı tutarsak içerisinde yaşadığımız asrın "Türk Asrı" olacağına inancımı paylaşmak isterim.

Ötüken dergisi olarak söyleşi yaptığınız için teşekkür ederiz. Son olarak Türk gençlerine tavsiyeleriniz ve önerileriniz nelerdir?

Ötüken dergisi nezdinde tüm okurlarına ben teşekkür ediyorum. İnsanoğlunun büyük çoğunluğunun sustuğu bir dönemde Doğu Türkistan gibi bir insanlık sorununu gündemde tutmaya gayret ettiğiniz için asıl benim sizlere teşekkür etmem gerekiyor. Türk gençlerine tavsiyem, çağımızda insanlar gibi devletler de bilenler ve bilmeyenler olmak üzere ikiye ayrılmış, bu ayrılık daha belirgin bir şekilde artarak devam edeceğe benzemekte. Bu durumda bize düşen bilgi sahibi olmamız. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de veciz bir şekilde ifade üzere hedefimiz "muasır medeniyetler seviyesine çıkmak" ise çok çalışmalı, yerli üretimde ısrar etmeli ve yerliyi tüketimden taviz vermemeliyiz. Bu anlamda genç kardeşlerimden biri Batı diğeri Doğu olmak üzere en az iki yabancı dil bilmelerini, okullarını yüksek ortalamalarla bitirmelerini, yurt dışından çok iyi teklifler alsalar bile vatanlarına hizmet adına taltif ve mansıpları ellerinin tersiyle itmelerini, vatana ve millete hizmet noktasında dava adamı olmalarını nacizane tavsiye ederim. Başka Türkiye olmadığını da unutmasınlar...

DOÇ. DR. ÖMER KUL KİMDİR?

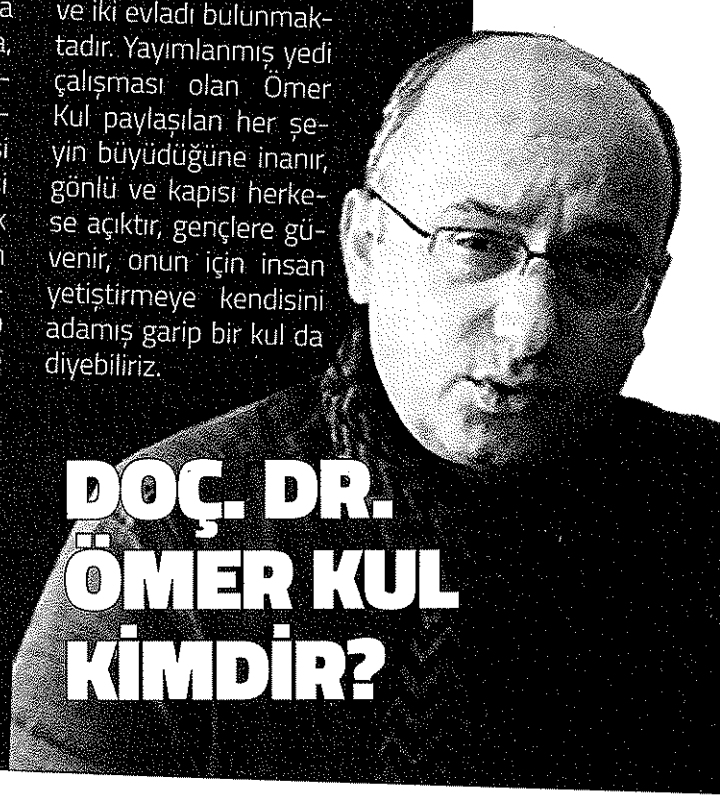

Ömer Kul, 1973 yılında Trabzon'un Arsin ilçesi Fındıklı beldesinde dünyaya geldi. İlkokulu Trabzon'da, liseyi Bursa'da, üniversiteyi 1997 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde, Yüksek Lisansı 2000 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde, Doktorasını ise 2009 yılında "Osman Batur ve Doğu Türkistan Millî Mücadelesi (1911-1951)" adlı tezi ile İstanbul Üniversitesinde tamamladı. Hâlen İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Kürsüsü Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır. İsa Yusuf Alptekin Vakfı başkanlığı görevini de yürüten Ömer Kul, evli ve iki evladı bulunmaktadır. Yayımlanmış yedi çalışması olan Ömer Kul paylaşılan her şeyin büyüdüğüne inanır, gönlü ve kapısı herkese açıktır, gençlere güvenir, onun için insan yetiştirmeye kendisini adamış garip bir kul da diyebiliriz.